

**Azərbaycan Respublikası gömrük orqanlarının 2018-ci il ərzində
hüquqpozmalara qarşı mübarizə üzrə fəaliyyətinin nəticələri haqqında**

H E S A B A T

2018-ci il ərzində Azərbaycan Respublikasının gömrük orqanları tərəfindən əməliyyat-axtarış fəaliyyətinin və gömrük nəzarətinin gücləndirilməsi istiqamətində həyata keçirilmiş kompleks tədbirlər nəticəsində **9672 hüquqpozma** faktı aşkar edilmişdir.

Bu faktlardan **747-i cinayət xarakterli** faktlar olmuş və həmin faktlar üzrə tutulmuş qaçaqmalçılıq əşyalarının və digər cinayət predmetlərinin dəyəri 9 milyon 450 min manatdan çox təşkil etmişdir. Bu əməllərin törədilməsində şübhəli bilinən 797 nəfərin (592 Azərbaycan vətəndaşı, 205 əcnəbi) barəsində müvafiq tədbirlər görülmüşdür.

Cinayət faktlarından 282-i Cənub Ərazi BGI, 145-i Bakı BGI, 120-i HNBGI, 108-i Qərb Ərazi BGI, 51-i Şimal Ərazi BGI, 12-i DGK-nın Əməliyyat-İstintaq Baş İdarəsi, 2-i Sumqayıt BGI, 15-i Aksizli Mallar üzrə BGI, 9-u Culfa GI, 2-i NDGK, 1-i Şahtaxtı GI tərəfindən aşkar olunmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 24 iyun 2013-ci il tarixli 2966 sayılı Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsinə və narkomanlığa qarşı mübarizəyə dair 2013-2018-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın icrasını təmin etmək və gömrük sərhədindən narkotiklərin qanunsuz keçirilməsinin qarşısını almaq məqsədilə gömrük orqanları tərəfindən (o cümlədən digər hüquq-mühafizə orqanları ilə birlikdə) görülmüş qətiyyətli tədbirlər nəticəsində 2018-ci il ərzində **narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və onların prekursorlarının qanunsuz dövriyyəsi** ilə əlaqədar **264 fakt** aşkar olunmuşdur.

Bu faktlar üzrə ümumilikdə 1 ton 193 kq 527 **qram** narkotik vasitələr, psixotrop maddələr və onların prekursorları: 1 ton 37 kq 624 qram heroin, 120 kq tiryək, 25 kq 185 qram həşiş, 1596 qram marixuana, 140 qram metadon, 2,7 qram oksikodon, 1,35 qram hidrokodon, 0,3 qram fenazepam, 1,05 qram ketazolam, 2,5 qram klobazam, 145,87 qram MDMA, 4,86 qram metilfenidat, 0,082 qram pirrolidinovalerofenon (A-PVP), 0,085 qram zolpidem, 1,02 qram alprazolam, 0,118 qram buprenorfin, 2,3 qram diazepam, 5 qram fenobarbital, 3,083 qram klonazepam, 0,178 qram lorazepam, 2303,937 qram metamfetamin, 6 kq 504 qram kalium permanqanat və digər maddələr qanunsuz dövriyyədən çıxarılmışdır.

2018-ci il ərzində narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsində şübhəli bilinən 291 nəfər: 252 kişi və 39 qadın olmaqla 199 nəfər Azərbaycan vətəndaşı və 92 nəfər əcnəbi (58 İran, 14 Gürcüstan, 9 Rusiya, 6 Türkiyə, 2 Qazaxıstan, 1 Ukrayna, 1 Türkmənistan və 1 ABŞ vətəndaşı) barəsində müvafiq tədbirlər görülmüş, **24 halda** bu əməlləri törədən **cinayətkar dəstə** ifşa edilmişdir.

Narkotik vasitələr, psixotrop maddələr və onların prekursorları 214 halda İrandan, 16 halda Gürcüstandan, 12 halda Rusiyadan, 5 halda Türkiyədən, 3 halda Almaniyadan, 2 halda Qazaxıstandan, 1 halda İspaniyadan, 1 halda ABŞ-dan Azərbaycana *gətirilərkən*, 3 halda Gürcüstana aparılarkən, 7 halda isə *tranzit yolla* (2 halda İran-Azərbaycan-Türkiyə, 1 halda İran-Azərbaycan-Danimarka, 1 halda İran-Azərbaycan-Ukrayna, 1 halda İran-Azərbaycan-Niderland, 1 halda İran-Azərbaycan-Polşa və 1 halda İran-Azərbaycan-Gürcüstan) *keçirilərkən* saxlanmışdır.

Narkotiklərin qanunsuz keçirilməsi məqsədilə narkoqaçaqmalçılar müxtəlif gizlətmə üsullarından istifadə etmişlər. 2018-ci il ərzində **87 halda** narkotik vasitələrin **daxili bədən boşluqlarında** (mədədə, düz bağırsaqlarda və s.) keçirilməsinə cəhdin qarşısı alınmışdır.

Hesabat dövründə həmçinin gömrük orqanlarının əməkdaşları tərəfindən 51 fakt üzrə ümumilikdə **güclü təsiredici maddələr olan** 64,65 qram boldenon, 2,95 qram drostanolon, 18,6 qram matandienon, 3,5 qram mesterolone, 19,8 qram methenolone, 48,875 qram nandrolon, 22,5 qram oksimetolon, 1 qram oxsandrolone, 1907,5 qram preqabalin, 10,25 qram stanozolol, 200,625 qram tramadol, 17,21 qram trenbolon, 202,048 qram tropikamid qanunsuz dövriyyədən çıxarılmışdır.

2018-ci il ərzində Azərbaycan Respublikası gömrük orqanları tərəfindən aşkar olunmuş **8925 gömrük qaydaları əleyhinə inzibati xəta faktları** üzrə 332 hüquqi şəxs (o cümlədən 138 xarici hüquqi şəxs) və 8608 fiziki şəxs (o cümlədən 4036 xarici vətəndaş) inzibati məsuliyyətə cəlb edilmiş, göstərilən şəxslərə qarşı **881 min 959 manat cərimə** tətbiq olunmaqla, dəyəri 242 min 55 manat olan mallar müsadirə edilmişdir.

Gömrük qaydaları əleyhinə inzibati xətlər əsasən malların və nəqliyyat vasitələrinin gömrük sərhədindən gömrük nəzarətindən gizlədilməklə keçirilməsi, bəyan edilməməsi və ya düzgün bəyan edilməməsi, malların, nəqliyyat vasitələrinin və ya onlara aid sənədlərin müəyyən edilmiş müddətdə təyinat gömrük orqanına çatdırılmaması, onların gömrük ərazisindən müəyyən edilmiş müddətdə kənara aparılmaması, yaxud həmin əraziyə qaytarılmaması, gömrük ödənişlərinin (borcunun) ödənilməsindən yayınma ilə əlaqədar olmuşdur.

«Valyuta tənzimi haqqında» Qanuna və digər qanunvericilik aktlarına əsasən gömrük orqanları **valyuta və valyuta sərvətlərinin** Azərbaycan Respublikasının gömrük sərhədindən keçirilməsi üzərində nəzarəti həyata keçirərkən qanunvericiliyin tələblərini pozan şəxslərdən 1189549 ABŞ dolları, 310207 avro, 15162 funt sterlinq, 34.865.955 rus rublu, 209998 Azərbaycan manatı, 9977 manat dəyərində 8792 qram gümüş, 1246730 manat dəyərində 2945,223 karat qiymətli daşlar, 8400 manat dəyərində 120,07 qram qızıl, 64 ədəd qızıl sikkə, 341983 manat dəyərində 1802 ədəd qızıl zinət əşyaları aşkar olunmuşdur.

Bundan əlavə hesabat dövründə gömrük orqanları tərəfindən 2978 kq balıq, 2201 kq bitki toxumları və 3,427 qram (126 ədəd) çətənə bitkisinin toxumları, 51 ədəd dini kitablar, 235826 manat dəyərində dərman vasitələri, 45972 manat dəyərində baytarlıq dərmanları, 1161 manat dəyərində bitki dərmanları, 10 ədəd Çində istehsal olunmuş avtoreqistrator – kameralar, 13 ədəd elektroşoker, 123 ton 120 kq kimyəvi maddə, 11195 qram kürü, 6473 ədəd mobil telefon və 4124 ədəd mobil telefonların aksesuarları, 35808,5 manat dəyərində 18118 ədəd məişət texnikası və əşyaları, 131 ədəd odlu silahın patronları, 3 ədəd ov silahı, 9000 ədəd ov silahının sursat və ləvazimatları, 7.358.635 ədəd pirotexniki məmulatlar, 26 ədəd pnevmatik silah və 1161 ədəd pnevmatik silahın patronları, 125 ədəd soyuq silah, 75718 manat dəyərində tibb ləvazimatları və xeyli miqdarda digər mallar tutulmuşdur.

Hesabat dövründə həmçinin *Azərbaycan Respublikasının və xarici ölkələrin bədii, tarixi və arxeoloji sərvətlərin qorunması sahəsində* tarixi əhəmiyyət kəsb edən 30 ədəd numizmatika, 1 ədəd məşrəf, 2 ədəd xurcun, 1 ədəd bel kəməri, 5 ədəd kitab, 6 ədəd xalça hüquqpozmanın predmeti kimi saxlanılmışdır.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin «Sahibkarlığın inkişafına mane olan müdaxilələrin qarşısının alınması haqqında» 28 sentyabr 2002-ci il tarixli fərmanından irəli gələn tələblər rəhbər tutulmaqla investiya mühitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində gömrük orqanları tərəfindən həyata keçirilən hüquq-mühafizə fəaliyyəti sayəsində sahibkarların qanuni fəaliyyətinə əlverişli şərait yaradılması ilə yanaşı, daxili bazara qanunsuz yollarla gətirilən keyfiyyətsiz və saxta (pirat), habelə yüksək vergi tutumlu malların idxal edilməsinin qarşısı alınaraq sahibkarların mənafeləri müdafiə olunmaqla onların işinə süni müdaxilə edilməsi halları aradan qaldırılmış, eyni zamanda qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada aidiyyəti tədbirlərin görülməsi üçün yerli gömrük orqanları təlimatlandırılmışlar.

Cari ildə **saxta və ya keyfiyyətsiz mallarla** mübarizə, həmçinin yox olmaq təhlükəsi olan **heyvan və bitkilər aləminin** qorunması sahəsində də proflaktik tədbirlər gücləndirilmişdir. Belə ki, gömrük orqanları tərəfindən saxta və ya keyfiyyətsiz mallarla mübarizə sahəsində 43310 ədəd pirat məhsullar olan kitablar, təyinatı üzrə istifadəyə yararsız hesab olunmuş 1 ədəd pnevmatik tapança, 1 ədəd elektroşoker, 2 ədəd damcıtökən (pipetka), kontrafakt məhsul hesab olunan 3394 ədəd müxtəlif növ ətirilər və 25,2 litr keyfiyyətsiz araqlar aşkar edilərək hüquqpozmanın predmeti kimi götürülmüş və toplanmış materiallar qanunvericiliyə uyğun qaydada tədbir görülməsindən ötrü məhkəmə orqanlarına, yox olmaq təhlükəsi olan heyvan və bitkilər aləminin qorunması sahəsində isə 2 ədəd qızılquşlar fəsiləsinin qızılquşlar cinsinə aid olan və Azərbaycanın Qırmızı kitabına daxil olan şahin quşu (falco peregrinus) ilə əlaqədar materiallardan biri barədə araşdırma davam edir, digəri isə qanunvericiliyə uyğun qaydada tədbir görülməsindən ötrü məhkəməyə göndərilmişdir.

Hesabat dövründə gömrük orqanları tərəfindən alkoqollu içkilərin, etil (yeyinti) spirtinin və tütün məmulatlarının idxalı zamanı vergidən yayınma və aksiz markalarının tətbiqi qaydalarının pozulması hallarının qarşısının alınması üçün həyata keçirilmiş qətiyyətli tədbirlər nəticəsində *aksiz markasız və ya digər qanunsuz yollarla ölkəyə gətirilməsinə cəhd göstərilən* 189936,3 manat dəyərində 1 236 655 ədəd xaricdə istehsal olunan siqaretlər, 31777 manat dəyərində 1612,39 litr spirtli içkilər, habelə 1.000.000 ədəd saxta aksiz markaları, 490 000 ədəd Azərbaycan Respublikasının aksiz markaları saxlanılmışdır.

Əməliyyat-İstintaq Baş İdarəsinin rəisi
Məsum Rəsulov